STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 39293
10 november 2015

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met het onbemande luchtvaartuigsysteem type Aibotix Aibot X6 V2 zonder BVL, geluidscertificaat en BVB door Den Helder Aircraft Systems B.V. (UAS bedrijfsontheffing DHAS B.V.)

Datum: 2 november 2015
Nummer: ILT-2015/71824

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Den Helder Aircraft Systems B.V. (DHAS B.V.), aanvraag ontvangen op 29 juni 2015 en bijbehorende documentatie ontvangen op 8 juli 2015, contactpersoon de heer K. Visser, tel.: 0223 717 818, e-mail: kees@dhas.nl;

Gezien het gegeven dat:
– een op afstand bestuurd luchtvaartuig (RPA) voorrang moet verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een waarnemer te verplichten;
– de aanvraag voor een bedrijfsontheffing is gedaan vóór 1 juli 2015 en is beoordeeld volgens de procedures en eisen die toen golden;
– het verboden is om beroepsmatig deel te nemen aan het luchtverkeer met een op afstand bestuurd luchtvaartuig zonder dat het bedrijf beschikt over een ROC, de piloot beschikt over een RPA-L en het toestel is voorzien van een bewijs van inschrijving en een speciaal bewijs van luchtwaardigheid, tenzij hiervoor ontheffing is verleend of men voldoet aan de eisen die ná 30 juni 2015 gelden;
– het NLR in haar advies aangeeft dat:
  ○ DHAS B.V. voldoende kennis en ervaring heeft om op verantwoorde wijze een vlucht uit te voeren met haar RPA;
  ○ de piloten van DHAS B.V. beschikken over een door het NLR afgegeven grondschoolcertificaat;
  ○ de piloten de ‘flight and emergency handling assessment’ positief hebben afgerond bij het NLR;
  ○ DHAS B.V. beschikt over een goedgekeurd operationeel handboek waarin de verantwoordelijkheden en procedures zijn vastgelegd;
  ○ voor het op afstand bestuurde luchtvaartuig van het type Aibotix Aibot X6 V2 (registratie PH-1GO) een Design and Construction Certificate is afgegeven door het NLR;
– de piloten van DHAS B.V. geslaagd zijn voor de praktijktoets plus;

Gelet op de artikelen 2.1, vierde lid, 3.21 en 5.5, derde lid, van de Wet luchtvaart;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Aan DHAS B.V. wordt ontheffing verleend van de verbodsbepalingen van de artikelen 3.8, eerste lid, onderdeel b, en 3.19a, eerste lid, onderdeel b, van de Wet luchtvaart om beroepsmatig (aerial work: industriële inspecties) deel te nemen aan het luchtverkeer met:
   a. een licht onbemand luchtvaartuig, type Aibotix Aibot X6 V2, met nationaliteits- en inschrijvingskenmerk PH-1GO zonder dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig bewijs van luchtwaardigheid en geluidscertificaat of
   b. een licht onbemand luchtvaartuig van dezelfde categorie en klasse (rotorcraft (H) mtom 0 < 25 kg) met een bewijs van inschrijving (BvI) en een speciaal bewijs van luchtwaardigheid (S-BvL).

2. Aan de volgende medewerkers van DHAS B.V. wordt ontheffing verleend van het verbod, genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van vluchten met het in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuig zonder in het bezit te zijn van een geldig bewijs van bevoegdheid (RPA-L: VLOS, VFR daylight; rotorcraft (H) mtom 0 < 25 kg; unpopulated area; non EU; non ICAO):
   a. de heer R. Kemp;
   b. de heer R. Bloemraad.

3. DHAS B.V. mag ook gebruikmaken van RPA-piloten die in het bezit zijn van een RPA-L met de bij de RPAS passende bevoegdverklaringen en door DHAS B.V. zijn geïnstrueerd om te werken volgens het operationele handboek van DHAS B.V.

4. DHAS B.V. fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van het in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuig.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:
a. DHAS B.V. mag met het in artikel 1, eerste lid, genoemde op afstand bestuurde luchtvaartuig vluchten uitvoeren in de Amsterdam FIR tot een maximale hoogte van 120 meter boven de grond of het water (400 ft AGL);
b. de vluchten vinden plaats binnen de daglichtperiode zoals gepubliceerd in het AIP Netherlands GEN 2.7;
c. de vluchten worden uitgevoerd in:
   1°. klasse G-luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 1,5 kilometer en vrij van bewolking;
   2°. in militaire CTR's met klasse C-luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 5 kilometer en ten minste 300 meter (1000 ft) verticale en 1.500 meter horizontale afstand van bewolking, mits wordt voldaan aan onderdeel m;
   3°. in militaire CTR's met klasse D-luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 5 kilometer en ten minste 300 meter (1000 ft) verticale en 1.500 meter horizontale afstand van bewolking, mits wordt voldaan aan onderdeel m;
d. de horizontale afstand tussen de RPA en mensen, aaneengesloten bebouwing en in gebruik zijnde autosnelwegen, autowegen of wegen waar een maximale snelheid van 80 kilometer per uur of meer geldt, bedraagt ten minste 150 meter;
e. onverminderd onderdeel d bedraagt de horizontale afstand tot vaartuigen, voertuigen, kunstwerken en spoorlijnen minimaal 50 meter, tenzij het betreffende vaartuig, voertuig, kunstwerk of de spoorlijn via de opdrachtgever onder zeggenschap valt van de exploitant van de RPA en de RPA minimaal 50 meter afstand houdt tot ander verkeer op de weg of het water of een rijdende trein;
f. DHAS B.V. mag vluchten uitvoeren in haven- en industriegebieden voor inspecties, mits de horizontale afstand tot andere industrie- en havengebieden, dan die onderdeel zijn van het luchtwerk, ten minste 50 meter bedraagt;
g. constructies (zoals windmolens) en gebouwen die onder zeggenschap vallen van de exploitant van de RPA, mogen binnen 50 meter worden benaderd onder voorwaarde dat de RPA op minstens 150 meter van mensen en 50 m van in gebruik zijnde vaartuigen en voertuigen blijft;
h. DHAS B.V. mag vluchten uitvoeren boven de maximumvlieghoogte van 120 m boven de grond of het water (400 ft AGL), indien de vlucht wordt uitgevoerd voor het verrichten van luchtwerk met betrekking tot een vaartuig, voertuig, gebouw of kunstwerk, mits de afstand tussen dat vaartuig, voertuig, gebouw of kunstwerk en de RPA niet groter is dan 25 meter en er niet meer dan 25 meter boven het hoogste punt van het vaartuig, voertuig, gebouw of kunstwerk wordt gevlogen;
i. het lichte onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Sight (VLOS) van de piloot;
   VLOS wil in ieder geval zeggen dat de afstand van het luchtvaartuig tot de piloot die het externe besturingsstation bedient, maximaal 500 meter en de vlieghoogte maximaal 120 meter boven de grond of het water (400 ft AGL) bedraagt;
j. DHAS B.V. voert de vluchten uit volgens een goedgekeurd operationeel handboek;
k. DHAS B.V. maakt voor iedere vlucht:
   1°. een operationeel plan;
   2°. een risicoanalyse,
   en bewaart deze minimaal tot de eerstvolgende audit;
l. DHAS B.V. coördineert vluchten in militaire laagvlieggebieden of binnen 3 nautische mijlen van militaire laagvliegroutes met:
   1°. het Operatie- en Coördinatiecentrum (OCC) van het Defensie Helikopter Commando voor laagvlieggebieden met de aanduiding 'GLV', met uitzondering van GLV XI (zie punt 3) (e-mail: p56503@mindef.nl, tel.: 0161 296770);
   2°. de Koninklijke Militaire School Luchtmacht van de vliegbasis Woens-drecht voor de militaire laagvliegroute VO (e-mail: kmsl.ops.emvo@mindef.nl);
   3°. het Defensie Helikopter Commando (DHC), Bureau Operaties De Kooy, tel.: 0223 658553 (e-mail: DHC.currentops.860sq@mindef.nl) voor het militaire laagvlieggebied GLV XI (Wieringermeerpolder),
   en voert deze vluchten pas uit nadat toestemming van de desbetreffende instantie is verkregen;
m. DHAS B.V. coördineert de vluchten in militair beheerde CTR's (met luchtruimklasse C of D) vooraf met de luchtverkeersleidingsdienst van de desbetreffende militaire luchthaven en voert een vlucht in een CTR pas uit na verkregen toestemming van de desbetreffende luchtverkeersleidingsdienst;

n. DHAS B.V. voert geen vluchten uit binnen een afstand van 3 nautische mijlen van de laagvliegroute Link 10 op maandag tot en met donderdag;
o. DHAS B.V. is ervoor verantwoordelijk dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchtuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
p. DHAS B.V. wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan onder wiens verantwoordelijkheid de vlucht wordt uitgevoerd; vóór de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;[1]
q. DHAS B.V. wijst naast de gezagvoerder en/of piloot[2] voor de desbetreffende vlucht een waarnemer aan; het is de taak van de waarnemer om de gezagvoerder tijdens de vlucht te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
r. verzekering:
   1°. DHAS B.V. is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
   2°. DHAS B.V. voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
s. DHAS B.V. stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
t. DHAS B.V. stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel mensenmenigten, constructies en gebouwen op de grond;
u. voorvalmeldingen:
   1°. DHAS B.V. meldt voorvallen en ernstige incidenten binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
   2°. ongevallen (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
      a) de OVV (tel.: 0800 MELDOVV of 0800 6353 688), en
      b) de crisiscoördinator van ILT (tel.: 070 456 3434);
   3°. incidenten worden binnen DHAS B.V. geadministreerd en beoordeeld en het management bekijkt of deze moeten leiden tot verbeteringen van de bedrijfsvoering, in ieder geval wanneer de incidenten betrekking hebben op de vluchtuitvoering;
v. DHAS B.V. meldt ten minste 24 uur voor de dag waarop een vlucht plaatsvindt dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de Minister van Infrastructuur en Milieu (meldingtug@ilent.nl) en aan de burgemeester van de gemeente waarin de desbetreffende vlucht plaatsvindt;
w. DHAS B.V. is ervoor verantwoordelijk dat voldoende voor de vluchtuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid, gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte RPA-vluchtuitvoering;
x. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van de lichte RPA, werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;
y. DHAS B.V. initieert uiterlijk 2 dagen vóór de vlucht plaatsvindt de publicatie van een NOTAM waarin de RPA-activiteit bekend wordt gemaakt, voor:
   1°. vluchten die plaatsvinden onder of in civiel gecontroleerd luchtruim, bij de Operationele Helpdesk LVNL, per e-mail ops_helpdesk@lvnl.nl;
   2°. vluchten die plaatsvinden onder of in militair gecontroleerd luchtruim, bij het AOCS NM, per e-mail AOCS.AIS@mindef.nl;

   indien een NOTAM is uitgegeven, maar de vlucht niet doorgaat, laat DHAS B.V. deze NOTAM intrekken;
z. om in aanmerking te komen voor de vergunningen in de vorm van een S-BVL, RPA-L en ROC:
   1°. moet het onbemande luchtvaartuig worden gebruikt en onderhouden volgens de aanwijzingen van de fabrikant(en);
   2°. moet iedere vlieger in de voorgaande 2 jaar ten minste 2 uur per jaar als gezagvoerder van het onbemande luchtvaartuig hebben gefunctioneerd op 6 verschillende dagen, waarbij in de laatste 90 dagen ten minste 3 vluchten zijn uitgevoerd;
   3°. moet DHAS B.V. een adequaat trainingsprogramma voor een opfriscursus en proeve van bekwaamheid hebben en gebruiken voor bestuurders van lichte onbemande luchtvaartuigen

---

[1] Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR-luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtvarenden (NOTAMS).
[2] De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchtuitvoering.

die niet meer aan de onder punt 2 genoemde ervaringseis voldoen;
4°. moet zijn gewerkt in overeenstemming met deze beschikking en de van toepassing zijnde regels uit of gebaseerd op de Wet luchtvaart;
5°. moet een audit hebben plaatsgevonden waarbij minimaal de volgende onderwerpen positief zijn getoetst:
   a) werken conform het operationele handboek (inclusief de werking van het veiligheidsmanagementsysteem);
   b) de logboeken en journaals;
   c) de luchtwaardigheid van het gebruikte luchtvaartuig.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking met ingang van 3 november 2015 en vervalt met ingang van 15 november 2016.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE SENIOR INSPECTEUR ILT/VERGUNNINGEN,
A. Schurink-v.d. Klugt

Bezwaar

Tegen deze beschikking kunt u binnen een termijn van zes weken na dagtekening bezwaar indienen.
Het bezwaar moet minimaal bevatten:
- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar;
- uw handtekening.

Het bezwaar kan onder vermelding van ‘bezwaar’ worden gestuurd naar het volgende adres:

Inspectie Leefomgeving en Transport
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Is er sprake van onverwijlde spoed? Dan kunt u de rechtbank van uw woonplaats verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen.

Meer informatie over de voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.